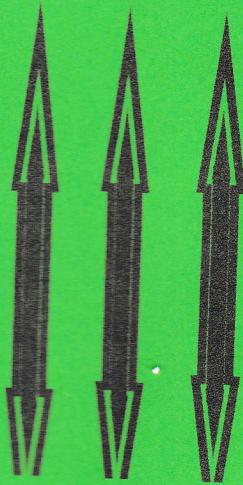

" प्राकृतिक स्रोत र सम्पदाको खानी, सुखी र समृद्ध हाम्रो तातोपानी "

तेह्रौं गाउँसभामा गाउँपालिका अध्यक्ष श्री नन्द प्रसाद चौलागाई ज्यु द्वारा प्रस्तुत

आ.व २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रम

तातोपानी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

लिताकोट, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

१० अषाढ २०८०

तातोपानी गाउँउपालिकाको आव २०८०।०८१ को नीति तथा कार्यक्रम

तातोपानी गाउँउपालिकाको विकास निर्माण प्रक्रियामा आफ्नो अमुल्य सहभागीता जनाई नयाँ नेपाल निर्माण तथा संविधानको पूर्ण कार्यान्वयन गर्ने महान अभियानको क्रममा हुन गइरहेको यस गाउँउपालिकाको तेहौ गरिमामय गाउँसभाको उद्घाटन समारोहमा उपस्थित हुनुहुने आदरणीय प्रमुख अतिथी ज्यू, विशेष अतिथी ज्यू, अतिथी ज्यूहरु, गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु, विषयगत शाखाका शाखा प्रमुख ज्यूहरु, सम्पुर्ण कर्मचारी मित्रहरु, पत्रकार बन्धुहरु तथा सुरक्षाकर्मीहरुमा मेरो तर्फबाट हार्दिक नमन एवम स्वागत गर्न चाहन्छु ।

यस पावन अवसरमा राष्ट्र र जनताको लागी आफ्नो जिवन समर्पण गरी गणतन्त्र स्थापना गर्न जिवन बलिदान गर्नु हुने सम्पुर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रती हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्दै शहीदहरुका सपना र अग्रजहरुका मार्गदर्शन वर्मोजिम "नयाँ नेपाल तथा समृद्ध तातोपानी गाउँउपालिका" निर्माण लाई सार्थक तुल्याउन हामी सबैलाई प्रेरणा मिल्ने आशा लिएको छु ।

स्थानीय तह गठन पश्चातको तेहौ गरिमामय गाउँसभालाई सम्बोधन गर्न पाउँदा निकै हर्षित एवं गैरावान्वित भएको छु । लछालकृति पैकेलाको जन्मभूमि, बलिराजको राजधानी, प्रसिद्ध तातोपानी धारा, गिडिदह, पानसय पाटन, लाछु जिउलो, सन्दरगाउँ, बाबिरामष्ठ, भुरिचुल्ला मालिका, नदैडाब, लाम्रा दियार, बुदबुदी, गरुफोकटो, कालिका, मालिका भगवति जस्ता प्रसिद्ध एवं ऐतिहासिक, पुरातात्त्विक र साँस्कृतिक महत्व बोकेका सम्पदाहरु मात्र होइन यो गाउँउपालिका प्राकृतिक तथा भौगोलिक रूपमा पनि विविधता भएको गाउँउपालिका हो । यी सम्पूर्ण सम्पदाहरु हाम्रा अमुल्य निधि हुन् । यी मौलिक सम्पतीहरुको संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा जिर्णोद्धार गर्नु हामी निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको परम कर्तव्य हो ।

आदरणीय सभाका सदस्य ज्यूहरु,

विशिष्ट परिस्थिति बिच आगामी आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को बजेट निति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएक्ले छ । "हाम्रो तातोपानी समृद्ध तातोपानी" भन्ने आदर्श वाक्य लिइ समग्र तातोपानीको विकास निर्माणका कार्यहरूलाई प्रभावकारी बनाउन र सम्पुर्ण जनताको पहुँच पुन्याउन हाम्रो विकासको नीति समतामूलक हुनेछ । विकास पहुँचका आधारमा नभई आवश्यकताको आधारमा अगाडी बढाइने छ । थोपा थोपा गरी समुन्द्र बने झै सबै स्थानिय तह खुसी र समृद्ध नभै प्रदेश र संघ खुसी र सम्बृद्ध नहुने भएकाले सुखी नेपाली सम्बृद्ध नेपालको नारामा नै केन्द्रित भएर यस तातोपानी गाउँउपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को नीति तथा कार्यक्रम तयार पारिएको छ । अब म

विभिन्न क्षेत्रबाट प्राप्त भएका सुझाव सल्लाह अवसर र सम्भावनालाई सम्पतिको रूपमा ग्रहण गर्दै आगामी आर्थिक वर्षको बजेट, नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न गइरहेको छु। नीति तथा कार्यक्रम तयार पार्दा यस गाँउपालिकाले निम्न बिषय र पक्षहरूलाई आधारहरूको रूपमा लिएको ब्यहोरा प्रस्तुत गर्दछु ।

- नेपालको संविधान २०७२ को प्रस्तावना, मौलिक हक, राज्यका नीतिहरू, स्थानिय आर्थिक कार्य प्रणालि एवं साझा अधिकार सुचि ।
- संघिय सरकार तथा प्रदेश सरकारले अंगिकार गरेका आवधिक योजनाले लिएका नीति तथा प्राथमिकताहरू ।
- संघिय सरकारले अबलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तिय नीतिहरू ।
- स्थानिय तहको आवधिक योजना तथा मध्यकालिन खर्च संरचनाले तय गरेका प्राथमिकताहरू ।
- नेपालले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जाहेर गरेका प्रतिबद्धताहरू ।
- स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ तथा विभिन्न नियमावलीका प्रावधानहरू ।
- स्थानिय तहका क्षेत्रगत नीति, रणनितीहरू, योजना तथा अध्ययन प्रतिवेदनहरू ।
- विकासका समसामयिक मुद्दाहरू, सामाजिक संरक्षण, दिगो विकास, जलवायु परिवर्तन, विपद व्यवस्थापन, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, लैंगिक सशक्तिकरण तथा समावेशी विकास, बालमैत्री स्थानीय शासन, वातावरण मैत्री स्थानीय शासन, पूर्ण सरसफाई, पूर्ण खोपयुक्त तथा उर्जा संकट लगायतका अन्तर सम्बन्धित बिषयहरू ।
- तातोपानी गाँउपालिकाले आवश्यक देखेका विभिन्न बिषयहरू
- तातोपानी गाँउपालिकाका बिभिन्न गाँउ बस्तीहरूबाट माग भइ आएका बिषयहरू
- नाथी उल्लेखित आधारहरूमा यस आर्थिक वर्षका योजना तथा बजेट कार्यक्रम छनौट गर्न निम्न प्राथमिकताका क्षेत्रहरू तोकिएका छन् ।
- आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुऱ्याउने ।
- उत्पादनमूलक र छिटो प्रतिफल दिने ।
- राजश्व परिचालनमा योगदान पुर्याउने ।
- सेवाप्रवाह, संस्थागत क्षमता अभिवृद्धी र सुशासनमा योगदान पुऱ्याउने ।
- स्थानिय स्रोत साधनमा आधारित भइ जनसहभागिताको अभिवृद्धि गर्ने ।
- लैंगिक समानता, सामाजिक समावेशीकरणको अभिवृद्धि गर्ने ।

- दिनो विकास ,वातावरण संरक्षण र विपद व्यवस्थापनमा योगदान पुऱ्याउने ।
- महिला हिंसा तथा जातिय बिभेद अन्त्य गर्ने ।
- बालबिबाह तथा बालश्रम अन्त्य गर्ने ।
- सबै किसिमका कुरिती कुसंस्कारहरूको अन्त्य गर्ने ।
- सबै किशीमका रिती रिवाज चाल चलन हरूको जगेन्टा तथा संरक्षणमा योयदान पुऱ्याउने ।

उपस्थित सभाका सदस्यज्यूहरू,

अब म यस तातोपानी गाँउपालिकाले तय गरेका क्षेत्रगत नीतिहरू प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

३. स्थानिय कर र खर्च व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमहरू

- भइ रहेका करका दरलाइ वैज्ञानिक र व्यवहारिक बनाउन तथा करको दायरा फराकिलो पार्ने नीति अवलम्बन गरी आन्तरिक श्रोत बृद्धि गरिनेछ ।
- प्रचलित कानून बमोजिम उठाउन पाउने सम्पती कर ,घरबहाल कर ,बहाल बिटौलि कर ,व्यवसाय कर लगायत सम्पुर्ण कर, शुल्क र दस्तुर सबै क्षेत्र समेटी घरदैलो कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- पर्यटन ,जलविधुत ,खानेपानी वन पैदावर लगायतका विविध बिषयमा प्राप्त नभएको रोयल्टी प्राप्त गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- करको दायरामा आउने र नआउने ,समयमा कर तिर्ने र नतिर्ने बीच फरक अनुभुति दिन कर छुट दण्ड तथा पुरस्कार जस्ता कार्यक्रम ल्याईने छ ।
- करका माध्यमबाट मदिराजन्य तथा सुर्तीजन्य बस्तुहरूको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ ।
- बढी कर तिर्ने करदातालाई सम्मान गर्ने परिपाटीको विकास गरिनेछ ।
- गाँउपालिकालाई तिर्नु ,बुझाउनु पर्ने सम्पुर्ण कर शुल्क बुझाई सके पछि मात्र सेवाग्राहीलाई सेवा प्रदान गर्ने नीती लाई अवलम्बन गरिने छ ।
- सष्ट नतिजा प्राप्तीको सुनिश्चितता नभएका र प्रयाप्त तयारी नभएका आयोजना र कार्यक्रममा बजेट विनियोजन गरिने छैन ।
- वित्तिय अनुशासन कायम गरि वित्तिय जोखिम घटाईने छ ।
- स्थानिय संचितकोषको दोहन गर्ने प्रवृत्तिमा अकुश लगाईने छ ।

३
३

- बना र आयोजनामा बजेट विनियोजनलाई यथार्थ परक बनाउन योजना छनौटकै चरणमा प्रविधिक लागत अनुमान तयार गर्ने कामको थालनी गरिनेछ।
- स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा भएको व्यवस्था र नेपालको संविधान २०७२ मा भएको व्यवस्था बमोजिम गाँउपालिकाले राजश्व असुल गर्नलाई आवश्यक पर्ने ऐन नियमावली तथा कार्यविधि तत्काल बनाई लागु गरिनेछ।
- प्रशासनिक तथा अनावश्यक खर्चहरुलाई घटाउदै लगिनेछ।
- गाँउपालिकाले स्थानिय दररेट कायम गरी कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ।
- राजश्वको दायरामा ल्याउन नसकिएका तातोपानी धारा, हुङ्गा गिड्डी बालुवा लगायत अन्य प्रचुर सम्भावना भएका क्षेत्रहरुबाट राजश्व संकलन गर्न कडाईका साथ लागि सो क्षेत्रबाट संकलन भएको राजश्वको निश्चित प्रतिशत राजश्व सम्बन्धित वडाहरुमा प्रोत्साहन स्वरूप फिर्ता दिने नीति लिईनेछ।
- कर छलि गर्ने व्यक्तिहरुको सुराकी गरि सुराकी मार्फत कर असुली भएमा सुराकी गर्ने व्यक्तिलाई असुलिको निश्चित प्रतिशत रकम प्रोत्साहन स्वरूप पुरुस्कारको रूपमा दिने नीति लिईनेछ।

२. कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी नीतिहरु

- एक घर एक स्याउ बगैचा निर्माण गर्नलाई बगैचा निर्माण गर्न इच्छुक कृषकलाई स्याउका बिरुवामा अनुदान दिईनेछ।
- एक गाँउ एक रैथाने बाली पकेट क्षेत्र घोषणा गरी कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ।
- गाँउपालिकास्तरमा एउटा सुविधा सम्पन्न कोल्ड स्टोर निर्माणमा आवश्यक पहल गरिनेछ।
- स्थानिय रैथाने बालीको बजारीकरण एंव प्रवद्धनका लागी स्थानिय हाटबजार स्थलहरु तोकि कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ।
- गाँउपालिका स्तरमा खाद्य भण्डार निर्माण गरी प्रयोगमा ल्याउनलाई पहल गरिनेछ।
- व्यवसायिक रूपमा ओखर खेती गर्न चाहने कृषकलाई ओखरको बिरुवामा अनुदान दिईनेछ।
- परम्परागत खेती प्रणालीका साटो आधुनिक खेती प्रणाली लागु गर्नलाई विभिन्न किसिमका आधुनिक औजार उपकरणमा अनुदान दिईनेछ।
- बिगत आ. व. मा घोषणा भई लागु भएका कृषि तथा पशु पालन पकेट क्षेत्रको थप प्रवद्धन गरी चालु आ. व. मा थप पकेट क्षेत्र घोषणा गरी लागु गरिनेछ।
- कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा लगानी बृद्धी गरी रोजगारीका अवसरहरु सुनिश्चित गरिनेछ।

३३

- व्यवसायिक रूपमा कृषि तथा पशु पालन गर्ने चाहने कृषकहरूलाई निव्याजी रूपमा कर्जा उपलब्ध गराउने तथा पालिका जमानी बसी कर्जा उपलब्ध गराउने बिषयमा बिभिन्न वित्तिय सम्याहरु सँग समन्वय तथा सहकार्य गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- एक गाँउ एक पशु पालन क्षेत्र पकेट घोषणा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- सबै वडा तथा गाँउ बस्तीहरूमा तरकारी खेतीमा बढवा दिई बेमैसमी तरकारी खेतीमा जोड दिन तरकारी बिउ बिजन र प्लाष्टिक टनेल मा अनुदान दिइनेछ ।
- बिभिन्न समूह तथा सहकारीको माध्यमबाट सामुहिक खेतीपाती गर्ने तथा पशु पालन गर्ने समूह तथा सहकारीहरु लाई अनुदानको कार्यक्रममा बिशेष प्राथमिकता दिइनेछ ।
- अर्गानिक खेती तथा पशु पालन गरी अर्गानिक उत्पादनमा गाँउपालिकाको अलगै पहिचान झल्काउनलाई अर्गानिक खेती तथा पशु पालन तरफ बिशेष जोड दिइनेछ ।
- बाँझो जग्गा भाडामा लिएर खेती गर्ने किसानलाई अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
- पशुपन्छि तथा बालि बिमामा जोड दिइनेछ ।
- पशुपन्छि तथा कृषि बिमाको कार्यविधि बनाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- कृषि तथा पशु पन्छि शाखाबाट विभिन्न व्यवसायका लागि अनुदान पाएका व्यक्ति, फर्म, संघ सम्याहरुमा अनुगमन गरि प्रभावकारी देखिए प्रोत्साहनको नीति लिईनेछ र अनुदान दुरुपयोग भएको पाईएमा कडाईका साथ अनुदान फिर्ता गर्ने र अनुदानमा रोक लगाईने नीति लिईनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र अर्गानिक कोशेली घर स्थापना गरिनेछ ।
- कृषि तथा पशुपन्छिको समय समयमा घुम्ति शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।

३. शिक्षा तथा खेलकुद सम्बन्धि नीतिहरु

"गुणस्तरिय शिक्षा र शैक्षिक पुर्वाधार, तातोपानी गाँउपालिका निर्माणको आधार"

- यस गाँउपालिका क्षेत्रका बिधालयहरूमा शिक्षक तथा बिधार्थीहरूको नियमितता बढोत्तरी गर्नका लागी पालिका भित्रका सबै सामुदायिक बिधालयहरूमा बायोमेट्रिक हाजिरी जडान गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- गाँउपालिका भित्रका सबै माध्यामिक बिधालयहरूमा कम्प्यूटर ल्याव स्थापना गरी माध्यामिक तहका सबै बिधार्थीहरूलाई कम्प्यूटर शिक्षा अध्ययन गर्नलाई जोड दिइनेछ ।
- गाँउपालिका भित्रका सबै सामुदायिक बिधालयहरूमा ईन्टरनेट सेवा जडान गरिनेछ ।
- आधारभूत तथा माध्यामिक बिधालयका शिक्षक तथा शिक्षिकाहरूलाई पुनर्तजिकी तालिमको व्यवस्था आवश्यकता अनुसार गर्दै लगिनेछ ।

३१

- बालमैत्री स्थानिय शासन कार्यक्रम, बालमैत्री सिकाई व्यवस्थापन कार्यहरुलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- सामुदायिक सिकाई केन्द्रहरुको प्रभावकारी व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनका आधारमा उत्कृष्ट छनौट हुने शिक्षक र बिधालयहरुलाई प्रोत्साहनका लागी उचित व्यवस्था गरिनेछ ।
- गरिब, जेहेन्दार, दलित तथा अल्प सम्भवक बाल बालिकाहरुलाई एम बि बि एस अध्ययन गर्नलाई एक बर्षको अध्ययन शुल्कमा प्रति बर्ष एक जना बिधार्थीलाई पचास प्रतिशत छात्रवृद्धी उपलब्ध गराइनेछ ।
- शिक्षा क्षेत्रमा योगदानको आधारमा शिक्षकहरुलाई पुरस्कार तथा सम्मान गरिनेछ ।
- शिक्षक बिधार्थीहरुलाई अनुशासन कायम गर्नको लागी बिधालय पोशाक र परिचयपत्र अनिवार्य गराइनेछ ।
- शैक्षिक क्षेत्रलाई राजनिती हस्तक्षेपमुक्त गराइनेछ ।
- बिधालयलाई शान्तीक्षेत्र बनाइनेछ ।
- बिधालय तहका बिधार्थीहरुले पढ्दै कमाउदै गर्ने कार्यक्रम माध्यामिक बिधालयहरुमा लागु गर्ने तर्फ पहल गरिने छ ।
- यस तातोपानी गाँउपालिका भित्र स्नातक तहको कुनै पनि बिषयमा अध्ययन अध्यापन नहुने भएकाले स्नातक तहको अध्यापन हुने क्याम्पस स्थापना गर्ने तर्फ आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- स्नातक तहको प्राविधिक शिक्षा अध्यापन गराउने प्राविधिक शिक्षालय स्थापना गर्ने तर्फ आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- अनाथ तथा टुहुरा बाल बालिकाहरुलाई शिक्षाबाट बज्चित नगर्न नि : शुल्क शिक्षाको व्यवस्था गर्न जोड दिईनेछ ।
- अपाङ्गता भएका बाल बालिका अध्ययन गर्नलाई छुट्टै बिधालय स्थापना गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- प्रत्येक सामुदायिक बिधालयमा खेल मैदान सहितको फिल्ड बनाइनेछ ।
- प्रत्येक वर्ष अन्तर बिधालय खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना गरिनेछ ।
- राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड हुनु भन्दा अगाढी पालिकास्तरमा अध्यक्ष रनिङ्ग शिल्डको आयोजना गरि खेलाडी छनौट गरि पठाइनेछ ।
- यस तातोपानी गाँउपालिका भित्र खेल मैदान निर्माण गर्ने तर्फ आवश्यक पहल गरिने छ ।

- आगामी आ.ब. बाट प्रत्येक वडामा एउटा सुविधा सम्पन्न नमुना बालबिकास केन्द्र बनाउन जोड दिइनेछ ।
- गाँपालिकामा रहेको एकमात्र प्राविधिक शिक्षालयमा अध्ययन गर्ने एक जना गरिव जेहेन्दार विद्यार्थीलाई छात्रबृद्धीको व्यवस्था गरिनेछ ।
- आधारभूत बिधालयका बिधार्थीहरुको पठन सिप विकास गर्नलाई प्रत्येक वर्ष पालिका स्तरिय पढाई मेला सञ्चालन गरिनेछ ।
- विधालय शिक्षाबाट बज्ञचत किशोरी तथा आमाहरूलाई कम्तिमा आधारभूत तहसम्म औपचारिक शिक्षा प्रदान गर्ने महिला बिधालय स्थापना गर्न पहल गरिनेछ ।
- सामुदायिक विधालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्ने बिभिन्न किशिमका शैक्षिक बहस धुमित बैठक तथा अनुगमन मूल्याङ्कन जस्ता कार्यक्रमहरु लागु गरिनेछ ।
- विधालय उमेर पुगेका आफ्ना छोरा छोरीलाई विधालय नपठाउने अभिभावकलाई पालिकाबाट पाउने सेवा सुविधाबाट बज्ञचत गराउने नीति कडाईका साथ लागु गरिनेछ ।
- गाउँपालिका स्तरिय पुस्तकालय स्थापना गरिनेछ ।
- प्रत्येक शुक्रबार विधार्थीहरूलाई बिभिन्न अतिरिक्त क्रियाकलाप लगायत अन्य सिपमूलक क्रियाकलापमा सहभागी गराईने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

३ पूर्वाधार सम्बन्धी नीतीहरु

- यस गाँउपालिका भित्रका सम्पुर्ण गाँउ बस्तीहरूलाई सडक सञ्जाल सँग जोडिनेछ ।
- गाँउपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका सडक हरुको स्तरउन्नती गरिनेछ ।
- गाँउपालिका भित्रका सम्पुर्ण सडकहरुको सडक गुरु योजना बनाई लागु गरिनेछ ।
- गाँउपालिकाको आफ्नै कार्यालय भवन नभएका वडा कार्यालयहरुको भवन निर्माण गरि सेवा सञ्चालनमा ल्याईनेछ ।
- गाँउपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पुर्ण स्वास्थ्य चौकी, आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र हरुको भवन निर्माण गरि सेवा सञ्चालनमा ल्याईनेछ ।
- गाँउपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका सामुदायिक बिधालयहरु को भवन नभई पठन पाठन गर्ने समस्या भएका बिधालयहरुको भवन निर्माण कार्यमा आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
- गाँउपालिका भित्र निर्माण हुने सम्पुर्ण सरकारी भवन, बिधालयका भवन तथा सामुदायिक स्वास्थ्यका भवनहरुको भवन निर्माण मापदण्ड बनाई सोही अनुसारका भवन निर्माण गरिनेछ ।

- गाँउपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका सडकहरूमा पुल आवश्यक पर्ने स्थानहरूमा पुलहरूको निर्माण कार्यमा आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- गाँउपालिकामा झोलुङ्गे पुल आवश्यक पर्ने स्थानहरूमा झोलुङ्गे पुल निर्माणमा आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- गाँउपालिकाका विभिन्न गाँउ बस्तीहरूमा बिगत वर्षहरू देखि सञ्चालन भई हाल बिबिध कारणले अवरुद्ध हुन पुगेका सिचाई कुलाहरूको स्तर उन्ती गरी सिचाई सुविधा पुन्याइनेछ ।
- गाँउपालिका भित्रका सिचाई सुविधा नपुगेका क्षेत्रहरूको पहिचान गरि सिचाई सुविधा पुन्याउनलाई आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- गाँउपालिकाको प्रशासनिक भवन यसै आ. व.बाट निर्माण कार्य सुरु गरिनेछ ।
- योजनाहरू निर्माण गर्दा बायो ईन्जिनियरिङ लाई पनि मध्यनजर गरि निर्माण गरिनेछ ।
- ठुला तथा दिर्घकालिन महत्वका योजनाहरूको अनिवार्य रूपमा पुर्वाधार मर्मत सम्भार रकम कट्टा गरि कोषमा जम्मा गरिनेछ ।
- रङ्का तरापी देखि सर्मि जोड्ने सडकका लागी यसै आर्थिक वर्षमा बजेट बिनियोजन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका झोलुङ्गे पुलहरूको तथ्याङ्क संकलन गरि सबै पुलहरूमा हेरालुको व्यवस्था गरि हेरालु भत्ताको रकम समेत व्यवस्था गरिनेछ ।
- गाउँपालिकास्तरमा शहिद स्मृति भवन निर्माणका लागी पहल गरिनेछ ।
- बिगतमा विभिन्न गैर सरकारी संघ सम्पादन निर्माण भएका शहकारी भवन तथा आयोजनाहरूको तथ्याङ्क संकलन गरि गाउँपालिका मातहतमा लयाईनेछ ।

५ स्वास्थ्य सम्बन्धी नीतीहरू

- घर घरमा पुगेर जेष्ठ नागरीकहरूलाई निःशुल्क स्वास्थ्य उपचार गर्ने नीती यसै आर्थिक वर्षबाट शुरु गरिनेछ ।
- नेपाल सरकारको नागरिक स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई व्यवस्थित बनाउदै म स्वस्थ मेरो गाँउपालिका स्वस्थ जस्ता कार्यक्रमहरूलाई अगाडी ल्याई बिपन्न नागरिक निशुल्क स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई यस आर्थिक वर्षमा निरन्तरता दिईनेछ ।
- अत्यावश्यक औषधी तथा उपचारको सहज व्यवस्थापन गर्नुका साथै बाल मृत्युदर तथा मातृमृत्युदर घटाउन महिला स्वयंसेविकाहरू र स्वास्थ्य कर्मीहरूलाई परिचालन गर्न स्वयंसेविकाप्रोत्साहन गर्न थप सेवा सुविधाको व्यवस्था गरिनेछ ।

३३

- घरघरमा प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने नीती प्राथमिकताका साथ लागु गरिनेछ ।
- सोका लागि स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई मौद्रीक तथा गैह मौद्रीक प्रोत्साहनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- यस गाँउपालिकाको बडा नं ६ हियाखोलामा निर्माण हुने ५ शैया अस्पतालको निर्माण कार्य छिटो भन्दा छिटो सम्पन्न गर्न लगाई सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- ५ शैया अस्पतालको स्थायी दरबन्धी तत्काल स्विकृतीका लागी सम्बन्धित निकायमा पहल गरी अस्पताल सञ्चालन गरिनेछ ।
- सञ्चालनमा रहेका गाँउघर किलनिकको प्रभावकारी तथा सुदृढ व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ ।
- आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र नभएका गाँउबस्तीहरूमा सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई स्थापनाका लागि पहल गरिनेछ ।
- यस गाँउपालिका भित्रका ७० बर्ष भन्दा माथिका जेष्ठ नागरिक, पूर्ण अपाङ्गता भएका नागरिक तथा सुत्केरी महिलाहरूले गाँउपालिकाको एम्बुलेन्स प्रयोग गरेका बखत एम्बुलेन्सको एक तर्फि भाडा निशुल्क व्यवस्था गरिनेछ।
- गाँउपालिका भित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा थप एम्बुलेन्स ल्याउनलाई आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- गाँउपालिका भित्रका सबै बडा तथा गाँउबस्तीहरूमा निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
- कोभिड १९को खोप सम्पुर्ण नागरिकलाई दिइनेछ ।
- कोभिड १९ तथा अन्य प्रकोप जन्य रोगहरूबाट नागरिकहरूलाई स्वास्थ्य सेवा दिनका लागी प्रकोप व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य चौकीहरूमा सञ्चालनमा रहेका वर्थिङ्ग सेन्टरहरू लाई व्यवस्थापन गरि गुणस्तरिय सेवा प्रदान गर्नका लागी कर्मचारीहरूलाई एस बि ए तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- वर्थिङ्ग सेन्टर सञ्चालनमा नरहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा यसै आर्थिक वर्ष देखि वर्थिङ्ग सेन्टर सञ्चालन गरिनेछ ।
- परिवार नियोजन सेवालाई थप प्रभावकारी तथा प्रयोगको दरमा बृद्धी गरिनेछ ।
- यस गाँउपालिका महिलाहरूमा आड खस्ने तथा पाडेघर सम्बन्धी समस्या धैरै भएकाले प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थामा वर्षमा २ पटक निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ।
- बालबालिकाहरूलाई कुपोषण हुन बाट बचाउनलाई बहु क्षेत्रिय पोषण कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।

- स्वास्थ्य कर्मीहरूको क्षमता अभिबृद्धि गर्नलाई बिभिन्न किसिमका तालिमहरूको व्यवस्था गरिनेछ ।
- यौन जन्य तथा बिभिन्न सरुवा रोगहरूबाट बच्न सकिने जनचेतना मूलक पोष्टर ,पम्पलेट, होर्डिङ बोर्ड तथा जनचेतना सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- प्रत्येक माध्यामिकस्तरका सामुदायिक बिधालयहरूमा नर्सिङ सेवा सञ्चालनका लागी आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सालाई विस्तार गरिनेछ ।
- प्रत्येक बिधालयमा आयुर्वेद तथा योग शिक्षा प्रदान गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य चौकीहरूमा संचालित प्रयोगशाला तथा एक्सरे सेवा निशुल्क रूपमा प्रदान गरिने छ ।
- कर्णली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान जुम्लामा समन्वय गरी ताम्ति स्वास्थ्य चौकीमा विशेषज्ञ सेवा प्रदानका लागी पहल गरिने छ ।
- ANC/PNC जाँचलाई बृद्धि गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्थामा संचालन भइरहेको आकस्मीक कोषलाई गाउँपालिकाबाट थप गरी प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- खोप लगाउन छुटेका बालबालिकाहरूको पहिचान गरी पूर्ण खोपको हालको दर ७६ प्रतिशत बाट ९० प्रतिशत पुऱ्याइनेछ ।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको खम्बाको रूपमा परिचालित महिला स्वास्थ्य स्वयमसेवीकलाई मासिक बैठक भत्ताको व्यवस्था गरिनेछ ।
- क्षयरोग तथा कुष्टरोग लाई न्यूनिकरण गर्नलाई बिशेष कार्यक्रम गरिनेछ ।
- बिपन्न नागरिक उपचार राहतकोषको स्थापना गरिनेछ ।
- शववाहनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- आमा सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत प्रत्येक स्वास्थ्य चौकीहरूमा अक्षय कोषको स्थापना गरिनेछ ।
- सामाजिक कुप्रथा बिरुद्ध धामी, झाक्री, जैशी, पुरोहित लगायतको सम्मेलन गरि चेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका खोपकेन्द्र नभएका बिकट बस्तिहरूमा थप खोपकेन्द्र स्थापना गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिकाको वडा नं ७ र ८ लाई बिशेष क्षेत्र घोषणा गरि सो क्षेत्रका गर्भवति महिलाहरूको स्वास्थ्य चेक जाँचका लागी अल्ट्रा साउण्ड मेशिन खरिद गरि गाउँ गाउँमा घुम्ति शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।

६. खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी नीतिहरु

- गाँउपालिका भित्रका जनतालाई स्वच्छ खानेपानीको प्रबन्ध मिलाउनका लागी आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- गाँउपालिका भित्रका गाँउबस्तीहरुमा एक घर एक धारा कार्यक्रम लागु गरी बृहत धौलिगाढ खानेपानी आयोजना सम्पन्न गर्नलाई आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- खानेपानीको सेवा नपुगेका गाँउबस्तीहरुमा खानेपानी सेवा पुन्याइने तथा सुरक्षीत खानेपानीका लागी बिशेष जोड दिइनेछ ।
- शौचालय नभएका घर परिवारहरूलाई शौचालय बनाउन लगाउने तथा शौचालय नबनाउने घर परिवारलाई गाँउपालिकाको सेवा सुविधाबाट बन्चित गरिने सम्मको निती लिईनेछ ।
- खानेपानी तथा शौचालय नभएका सामुदायिक बिधालयहरुमा शौचालयको व्यवस्था का साथै खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता प्रबद्धन सुविधालाई तारे पद्धतीमा लैजान जोड दिइनेछ ।
- गाँउपालिका भित्रका सम्पुर्ण खानेपानीका मुहानहरुको खानेपानी परिक्षण गरि संरक्षणमा जोड दिइनेछ ।
- खानेपानी तथा सरसफाई हेर्नलाई गाँउपालिकामा छुट्टै युनिटको व्यवस्था गरी सम्पर्क व्यक्ती समेत तोकिनेछ ।
- खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रमा काम गर्ने सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थालाई एकद्वार प्रणालीबाट काम गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- पुर्ण सरसफाई युक्त पालिका घोषणामा जोड दिइनेछ ।
- सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना मुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, पर्चा पम्पलेट तथा होर्डिङ बोर्ड बनाइ सार्वजनिक स्थलमा राखिनेछ ।

७. उर्जा सम्बन्धी नीतीहरु

- गाँउपालिका भित्रका सम्पुर्ण खोला नालाहरुमा बिधुत निकालका लागी सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
- गाँउपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका बिधुत गृहहरुको क्षमता बढ्दी गरी थप गाँउबस्तीहरुमा बिधुत सेवा बिस्तार गरिनेछ।
- गाँउपालिका भित्र लामो समय देखि निर्माणाधिन बिधुत आयोजनाहरुको पुन सम्भाव्यता अध्ययन गरी औचित्यताको आधारमा मात्र बजेट बिनियोजन गरिनेछ ।

- गाउँउपालिकाको राष्ट्रिय बिधुत प्रसारण लाईन नपुगेका गाउँ बस्तिहरूमा राष्ट्रिय प्रसारण लाईन जोडनका लागी आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- बिधुत नपुगेका गाउँबस्ती तथा घरहरूमा बैकल्पीक उर्जाको व्यवस्थाका लागि पहल गरिनेछ ।
- प्रत्येक घर तथा गाउँबस्तीहरूमा धुँवा रहित चुलोको व्यवस्थाका लागि पहल गरिनेछ ।

८. सामाजिक, सास्कृतिक तथा पर्यटन सम्बन्धी नीति

- यस गाउँउपालिकाको प्रसिद्ध तातोपानी धाराको उचित संरक्षण व्यवस्थापन तथा सञ्चालन गरि थप व्यवस्थित गरिनेछ
- यस गाउँउपालिकाको बिभिन्न गाउँबस्तीमा रहेका सामाजिक, सास्कृति रिती रिवाज चालचलन जुन खस सभ्यता झल्किने खालका थिए तर हालका पिडीहरूबाट त्यस्ता सामाजिक, सास्कृति रिती रिवाज चालचलन अवलम्बन गर्न नसकदा लोप हुने अवस्था रहेकाले सास्कृती संरक्षणमा जोड दिईनेछ ।
- खस सभ्यताका रूपमा रहेका मागल, झोडा, चुट्किला, भैलो, बालोनाच, धामी नाच, पञ्चेबाजा र छैटी लगायतका संस्कृतीहरूको उचित संरक्षण गरिनेछ ।
- प्रत्येक वर्ष सबै गाउँबस्तिको प्रतिनिधित्व हुने गरि देउडा प्रतियोगिताको आयोजना गरिनेछ ।
- पुराना तथा जिर्ण भएका पुरातात्त्विक खम्बा, गुम्बा, पाटी पौवा, मन्दिर, थान तथा धार्मिक स्थलहरूको संरक्षण एंव पुन निर्माण गर्न बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- यस पालिकामा रहेका सुन्दरगाउँ, बाबिरा मष्ट, नदैडाव, पानसय पाटन, लछालकृति पैकेला दरवार, बिभिन्न मठ मन्दिर लगायतका धार्मिक र सास्कृतिक महत्वका स्थानको संरक्षण एंव पुर्वाधार बिकास गरिनेछ ।
- धार्मिक तथा सास्कृतिक महत्वका स्थानहरूको निर्माण का लागी स्थानिय स्तरमा उपलब्ध सामाग्रीको मात्र प्रयोग गर्नलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- स्थानीय रैथाने खाद्य बाली लाई प्रबर्द्धन गर्न होटल हरूमा स्थानीय खाद्य परिकार राख्न होटेल व्यवसायीहरूलाई प्रोत्साहीत गरिनेछ ।
- यस गाउँउपालिकामा रहेको गिडिदहमा जानलाई पर्यटकिय पदमार्ग सहित गिडिदहको थप बिकासका लागी आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- गाउँउपालिका स्तरमा शहिद प्रतिष्ठान बनाइनेछ ।

९. उद्योग सम्बन्धी नीति

- यस तातोपानी गाँउ पालिका क्षेत्रमा न्युन संख्यामा रहेका उधोग तथा रोजगारीका अन्य अवसरहरूलाई व्यापक खोजी गरी सम्भावना रहेका काष्ठ उधोग, पशुपालन उधोग, पर्यटन उधोग, राडी पाखी उधोग लगायत अन्य घेरेलु तथा साना उधोगहरूको प्रोत्साहन तथा विकास गरिने निती अवलम्बन गरिनेछ।
- बिभिन्न गाँउबस्तीमा रहेका लघु उधमीहरूको पहिचान गरी नँया लघु उधमीहरू निर्माण गर्न बिभिन्न किसिमका व्यवसायिक तालिम दिइनेछ।
- व्यवसायिक रूपमा उधोग गर्न चाहने उधमीलाई निर्वाजी कर्जा तथा सहुलियत कर्जा उपलब्ध गराउनलाई पहल गरिनेछ।
- यस क्षेत्रमा सम्भावनाको रूपमा रहेको स्याउ प्रशोधन उधोग, निगालाको सामाग्री उत्पादन उधोग स्थापनामा पहल गरिनेछ।
- यस गाउँपालिकाको वडा नं ४ मा स्थापना हुने औद्योगिक ग्रामको निर्माण कार्य छिटो भन्दा छिटो सम्पन्न गरि सञ्चालनमा ल्याइनेछ।
- पालिका भित्रका उधोगीहरूको प्रोत्साहनका लागी प्रत्येक बर्ष औद्योगिक प्रदर्शनी तथा औद्योगिक मेला जस्ता कार्यक्रम लागु गरिनेछ।

१०. सूचना तथा सञ्चार प्रविधि सम्बन्धी नीति

- सूचना र सञ्चार प्रविधिविना समृद्ध समाजको परिकल्पना गर्न सकिदैन। भरपर्दो सञ्चार व्यवस्था हुन नसकदा यँहाका जनता समय समयमा सञ्चार बिहिन हुनुपरेको अवस्था बिदितै छ सो समस्या समाधानका लागी सरोकारवालाहरू सँग छलफल तथा अन्तरकृया गरि समस्या समाधानका लागी आवश्यक पहल गरिनेछ।
- यस गाँउपालिकाको थलालेमा रहेको टेलिफोनको रिपिटर टावर लगायत अन्य टेलिफोन रिपिटर टावरहरूको स्तरबृद्धि गरी 4G सहितको टेलिफोन सेवा बिस्तारमा आवश्यक पहल गरिनेछ।
- गाँउपालिकाका सबै वडाहरूमा इन्टरनेट बिस्तार गरिनेछ।
- गाँउपालिका कार्यालयमा हाई स्पीटको इन्टरनेट ल्याई यसै इन्टरनेट बाट सबै वडा कार्यालयहरूमा समेत बितरण गर्ने कार्य यसै बर्ष सम्पन्न गरिनेछ।
- गाँउपालिका भित्रका सरकारी कार्यालयहरूमा विधुतिय शासन प्रणालीमा आवद्धता गर्ने तर्फ आवश्यक पहल गरिनेछ।

- सूचना , तथ्याङ्क तथा अभिलेख व्यवस्थापनलाई उच्च प्राथमिकता दिईनेछ
- सूचनाको हक सम्बन्धि ऐलाई पूर्णरूपमा लागु गरिनेछ ।
- आधुनिक सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा आमजनताको पहुँच स्थापित गरिनेछ ।
- गाँउपालिकाको सकरात्मक गतिविधी प्रसारण गर्नको लागी रेडियो कार्यक्रम उत्पादन तथा प्रसारण गर्न दिईनेछ ।
- फाईबर ईन्टरनेट नपुगेका वडाहरुमा ईन्टरनेट जोडनलाई पहल गरिनेछ ।
- गाँउपालिकाको आफ्नै सञ्चार नीति तयार गरि सञ्चार क्षेत्रहरुको वर्गिकरण गरिनेछ ।

११. वातावरण सम्बन्धी नीति

- वातावरणिय स्वच्छता सम्बन्धि चेतना बढाई वातावरणमा पर्ने सक्ने जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्दै वन ,वन्यजन्तु,पशुपंक्षी,वनस्पति तथा जैविक विविधताको संरक्षण गर्ने नीती अवलम्बन गरिनेछ ।
- नदी नियन्त्रण, पहिरो नियन्त्रण ,जलाधार संरक्षण ,वन फडानी नियन्त्रण ,आगलागी नियन्त्रण ,बन्यजन्तु चोरी निकासी र वन पैदावर नियन्त्रण कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- बृक्षारोपण कार्यक्रम अन्तर्गत वार्षिक रूपमा एक घरबाट न्यूनतम ५० बिरुवा रोप्ने रोपाउने कार्यक्रम गरिनेछ ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापन ,जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण लगायतका बिषयलाई महत्वका साथ सम्बोधन गरिनेछ ।
- गाँउपालिका केन्द्र र वडा केन्द्रहरुमा फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागी डम्पिङ् ग साइडको स्थापना गर्दै लगिनेछ ।
- गाँउपालिका क्षेत्रका सामुदायिक वनका पदाधिकारीहरुलाई वन जड्गल संरक्षणका लागी क्षमता अभिबृद्धी तालिम तथा जनचेतना मूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- बाईराँका देखि देउलाडाँडा सम्म का नाड्गा डाँडापाखामा ढटेलो,ओखर ,आरु ,सल्लोको बिरुवाहरुको बृक्षारोपण कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- भू उपयोगी नीति यसै आर्थिक बर्षमा ल्याई सोही अनुसार जग्गाहरुको वर्गिकरण गरिनेछ ।
- यस गाँउपालिकाका विभिन्न स्थानमा बिगतमा नाप नक्शा भै वन कार्यालय बाट रोकका भै जग्गा धनि प्रमाण पुर्जा प्राप्त नगरेका जग्गाहरुको सम्बन्धमा सरोकारवाला सँग छलफल गरि जग्गा फुकुवा गर्ने तर्फ आवश्यक पहल गरिनेछ ।

१२. जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि नीति

- जलवायु परिवर्तनले विश्वलाई नै चुनौती दिइहेको वर्तमान परिप्रेक्ष्यमा जलवायु परिवर्तनलाई तल्लो तहबाट नै सामना गर्ने खालका गतिविधीहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- गाँउपालिका क्षेत्रभित्र विधमान र आउन सक्ने प्रकोप तथा विपदहरूलाई समेत ध्यानमा राखी जलवायु परिवर्तनसँग सम्बन्धित क्षेत्रमा कार्य गर्ने विभिन्न निकायसँग सहकार्य गरि अगाडी बढने नीति अछितयार गरिनेछ ।

१३. सामाजिक समावेशिकरण सम्बन्धि नीति

"महिला अधि बढाउनुछ अनि बालबालिका जिल्लाकै नमूना बनाउ हाम्रो गाउँपालिका"

- महिलाविरुद्धका सबै किसिमका हिंसा र विभेद प्रभावकारी ढंगले अन्त्य गरिनेछ ।
- बालविवाह, बहुविवाहलाई पूर्ण रूपमा निषेध गरिनेछ ।
- महिलालाई रोजगारीमा बिशेष प्राथमिकता दिइनेछ ।
- गाँउ समाजबाट जातीय भेदभाब तथा छुवाछुत पुर्ण रूपमा अन्त्य गरिनेछ ।
- संविधानद्वारा प्रदत दलित समुदायको हकहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- समाजमा दलित समुदायको न्याय र समानता स्थापना गरिनेछ ।
- जातीय भेदभाब, उच्चनिच तथा छुवाछुत प्रथा लागु गर्ने अपराधीलाई कानुनी कारवाहीको व्यवस्थालाई प्रभावकारी रूपमा गरिनेछ ।
- युवाहरूलाई स्वयंसेवामा उत्प्रेरित गरी गाँउपालिका निर्माणमा परिचालन गरिनेछ ।
- शिक्षित र दक्ष युवालाई गाँउपालिका भित्रै उच्च पारिश्रमिकमा आधारित रोजगारी सृजना गरिनेछ ।
- फरक क्षमता एंव अपाङ्गता प्रतिको दृष्टिकोणमा सकारात्मक परिवर्तन गरिनेछ । शिक्षा सिप विकास र रोजगारी उनीहरूको बिशेष क्षमतालाई उजागर गर्न बिशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई सामाजिक सुरक्षाको दायरामा ल्याईनेछ ।
- यस गाँउपालिका भित्र निर्माण हुने सरकारी भवन, बिधालय तथा पूर्वाधारहरु अपाङ्गमैत्री रूपमा निर्माण गरिनेछ ।
- समान कामका लागी समान ज्याला दिइनेछ । समान कामका लागी महिला र पुरुषमा बिभेद गरिने छैन।

१३।

- बालश्रम मुक्त गाँउपालिका घोषणा लागी सबै किशिमका बालश्रम अन्त्य गरिनेछ ।
- दलित एंव एकल महिलाहरुको जिवनस्तर उकास्नका लागि विभिन्न किशिमका सिपमूलक तालिम सञ्चालन गरि प्रविधि हस्तान्तरणका लागि अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
- बालकल्याण अधिकारी व्यवस्था गरिनेछ ।
- विभिन्न खाले उत्पिडन तथा हिंसामा परेका महिला तथा बाल बालिकाको संरक्षणका लागी बाल संरक्षण कोष तथा लैड्गिक हिंसा संरक्षण कोषको स्थापना गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिकामा लैससास सम्बन्धि शासा व्यवस्थाको प्रवद्धन गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बजेटलाई लैड्गिक उत्तरदायी बनाउने नीति रहेकोछ ।
- यस गाउँपालिकामा समाजसेवी तथा बाल मनोविज्ञ सुचिकरण तथा नियुक्ति गरिनेछ ।
- बालमैत्री स्थानिय शासन स्थापनाका लागी बालमैत्री गाँउपालिका घोषणाका आधारहरु तयार गरिनेछ ।
- अपाङ्ग परिचय पत्र तथा जेष्ठ नागरिक परिचय पत्र वितरण कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।

१४ सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी नीति

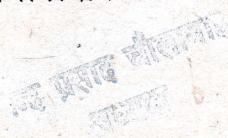
- गाँउपालिका क्षेत्रभित्रका रहेका महिला , दलित, आदीबासी जनजाती, पिछडा वर्ग ,अल्पसंख्यक,सिमान्तकृत ,अपाङ्गता भएका ,लैंगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक ,किसान ,श्रमिक ,उत्पिडित ,आर्थिक रूपले बिपन्न ,लोपउन्मुख लगायत लक्षित वर्गका लागी सशक्तिकरण गर्ने खालका कार्यक्रमहरु ल्याइनेछ ।
- यसै आर्थिक बर्षबाट गाँउपालिका भित्रका आधारभूत र माध्यामिक विधालयहरुमा किशोरी स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरुको विवरण अनलाइन प्रणालीमा अद्यावधिक गरिनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा बापतको रकम बैंक मार्फत समयमा नै सहज रूपमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- यस गाँउपालिकामा रहेको ग्लोबल आईएमई बैंक को स्तरउन्नती गरि सामाजिक सुरक्षा भत्ता बितरणमा सहजता ल्याइनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता रकम बितरणलाई थप व्यवस्थित गर्नका लागी थप बैंक तथा वित्तिय संस्थाको शाखा स्थापना का लागी पहल गरिनेछ ।

- पञ्जीकरणको कार्यलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ । लक्षित वर्गका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । जसमा महिलाहरुको लागी विभिन्न सीपमूलक र जनचेतनामूलक कार्यक्रम ,दलितहरुका लागी कार्यक्रम ,जनजातीहरुको लागी कार्यक्रम ,जेष्ठ नागरिकहरुको आधारभूत हक ,अधिकारको संरक्षण एंव सम्मानजनक र सन्तुष्टिपूर्ण जीवनयापनको लागी जेष्ठ नागरिकको उच्च सम्मान सहित कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुले सामाजिक सुरक्षा भत्तावापतको रकम पाए नपाएको एकिन गरि नपाएको खण्डमा पाउने व्यवस्था गरिनेछ ।
- यस गाँउपालिकाको वडा नं १राँकामा रहेको सेवाकेन्द्रको भवनहरुको स्तर उन्नति गरि बृद्धाश्राम तथा सुधार केन्द्र यसै बर्ष देखि सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- गाँउपालिका भित्र स्थायी बसोबास गर्ने ७० वर्ष माथीका जेष्ठ नागरिकहरुको तथ्याङ्क संकलन गरी उनीहरुलाई सम्मान स्वरूप गाँउपालिका बाट थप प्रोत्साहन तथा सम्मान गरिन व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता सहजरूपमा उपलब्ध गराउन जनता सँग अध्यक्ष कार्यक्रम मार्फत वडा नं ४,५,६, ७ र ८ का बृद्ध नागरिकका लागि यातायातको व्यवस्था गरिनेछ ।
- लागु औषध सम्बन्ध जनचेतना मूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- लागु औषध दुर्व्यसनीमा परेका व्यक्तिहरुका लागि सुधारकेन्द्रमा राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१५ सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी नीति

- गाँउपालिकाबाट सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सेवाग्राहीहरुलाई कुनै प्रकारको बिभेद नगरी उच्च प्राथमिकता दिई सेवा प्रवाह गरिनेछ ।
- गाँउपालिकाले आफै र आफ्नो मातहतका कार्यालयहरुबाट प्रवाह गर्ने सेवाको प्रभावकारिता ,गुणस्तरियता,गुनासो व्यवस्थापन ,सार्वजनिक सुनुवाई ,सामाजिक परिक्षण ,नागरिक बडापत्र ,सूचनाको हकको प्रत्याभुती ,पारदर्शिता ,जवाफदेहिता,भ्रष्टाचार निवारण लगायतका कार्यहरुमार्फत सुशासन अभिबृद्धी गर्ने खालका कार्यहरुलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।
- सार्वजनिक सेवा प्रवाह गर्ने कर्मचारीहरुलाई काम गर्ने खालको बातावरण सृजना गरिनेछ साथै कर्मचारीहरु सँधै कार्यक्षेत्रमा बसी जनताको सेवाभाव जागृत गराउने र गाँउपालिकाका निर्णयहरुलाई कार्यान्वयनमा ल्याउनका लागी तत्पर हुने अवस्थाको सृजना हुने वातावरण मिलाइनेछ ।
- गाँउपालिकाबाट प्रदान गर्ने सेवाहरु प्रविधि मैत्री रूपमा प्रदान गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

- गाउँउपालिकाको भौगोलिक क्षेत्रको बिकटता समेतलाई मध्यनजर गर्दै काम गर्नु पर्ने बाध्यता भएकाले अगामी दिनमा कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गरिनेछ ।
- उचित र बस्तुनिष्ठ मूल्याङ्कनको आधारमा कार्यको प्रकृति हेरी कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकास तालिम, पुरस्कार तथा दण्ड सजायको समेत व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- यस गाउँउपालिकाको वडा नं ७ र ८ मा गाउँउपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा सुविधा प्रवाह गर्न घुम्ति सेवा सञ्चालन गरिनेछ ।

१६ समन्वय तथा सहकार्य सम्बन्धि नीति

- सबै समस्याहरूको समाधान एकैपटक सम्भव छैन र हुन सक्दैन । यसका लागी संघिय सरकार, प्रदेश सरकार, अन्य स्थानिय तहहरु, निजी क्षेत्र, गैर सरकारी संघ संस्थाहरु, द्वातृ निकायहरु, नागरिक समाज, प्रबुद्ध वर्गहरु तथा विकास साझेदारहरु सँग सम्वाद, सहकार्य र जनसहभागिताको नीति अबलम्बन गरिनेछ । विकासको सुरुवात म बाटै नामक बिशेष कार्यक्रम सुरुवात गरिनेछ ।
- गाउँउपालिका सँग सिमाना जोडिएका छिमेकी पालिकाहरु बिचमा साझा विकासका योजनाहरु छनौट गरी सयुक्त साझेदारीमा निर्माण गर्ने नीति लिईनेछ ।
- संघिय सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानिय सरकारको सयुक्त लगानीमा निर्माण गर्न सकिने योजना छनौट गरी निर्माण गर्ने नीति लिइनेछ ।
- सयुक्त लगानीमा निर्माण गरिने योजनाहरूलाई पहिलो प्राथमिकता दिइने नीति लिइनेछ ।

१७ स्थानिय न्याय व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

तातोपानी गाउँउपालिकाको सोच
सर्वसाधारणको न्यायमा पँहुच ।

- गाउँ समाजमा अनावश्यक रूपमा हुने विवाद र मुद्दा मामिलाहरूलाई प्रारम्भिक चरणमै स्थायी समाधान गर्न मेलमिलाप र मध्यस्थता साथै गाउँउपालिकाको न्यायिक समितीको क्षमता अभिबृद्धी गरिनेछ ।
- पिछडिएको वर्ग र क्षेत्रका व्यक्तिहरूको न्यायमा सहज पहुँच सुनिश्चित गर्न कानूनी शिक्षा र सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- कानून विज्ञहरूबाट न्यायिक समिती, जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको क्षमता अभिबृद्धी तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

लला प्रसाद खोल्लो
लला

- प्रत्येक वडाहरुमा गठन भएका मेलमिलाप केन्द्रका मेलमिलाप सहजकर्ता हरुको क्षमता अभिवृद्धी गरी न्यायिक समितीको काम कारबाहीमा सहजता ल्याइनेछ ।
- न्यायिक समितिको काम कारबाही सहज गराउन न्याय सेवाको दरवन्दी सृजना गर्ने वा कानूनी सल्लाहकार नियुक्त गरी न्याय सम्पादन गरिनेछ ।

१८ सुशासन सम्बन्धी नीति

- जनतालाई पायक पर्ने स्थानमा एकिकृत सेवा केन्द्र स्थापना गरी गाँउपालिकाबाट जनताले प्राप्त गर्ने सम्पुर्ण सेवा प्रदान गरिनेछ ।
- जनताप्रति उत्तरदायी तथा लोक कल्याणकारी गाँउपालिका निर्माणको आधार बिलियो बनाउँदै लगिनेछ ।
- तिब्र सामाजिक आर्थिक विकासद्वारा जनतामा राजनीतिक परिवर्तनको लाभ पुऱ्याउन गाउपालिकाको मुख्य जिम्मेवारी बनाइनेछ ।
- सामाजिक जीवनका सबै क्षेत्रमा लोकत्रान्त्रिक प्रणालीको प्रवर्द्धन गरिनेछ । विधीको शासन सुदृढ तुल्याइनेछ ।
- संविधानप्रदत मौलिक हक र स्वतन्त्रताको पूर्ण उपयोगको प्रत्यभुती गरिनेछ ।
- सुचना प्रविधिको उच्चतम प्रयोग गरी व्यवस्थालाई कुसल पारदर्शी र सेवाग्राही मैत्री तुल्याइनेछ ।
- डिजिटल नागरिक वडा पत्र यसै आर्थिक वर्ष देखि प्रयोगमा ल्याइनेछ ।
- भ्रष्टाचार रहित पालिका बनाउने तथा भ्रष्टाचारमा सुन्य सहनशिलता कायम गरिनेछ ।
- सबै किसिमका खर्च रकमहरु समय समय मा सार्वजनिक गरिनेछ ।
- गाँउपालिकाको काम कारबाही र सेवा प्रवाह लगायतका बिषयमा प्रत्येक वडाहरुमा सार्वजनिक सुनुवाई एंव सामाजिक लेखा परिक्षण गरिनेछ ।
- गाँउपालिकाले बिभिन्न किशिमका नागरिक एप्स हरु प्रयोगमा ल्याई सेवा प्रवाह लाई चुस्त दुरुस्त बनाइनेछ ।
- अधिति सत्कारका लागी प्रयोगहुने खाद गाउँपालिकाका कुनै पनि कार्यक्रममा प्रयोग नहुने तथा गाउँपालिकाका पदाधिकारी सहभागी कार्यक्रममा खाद ग्रहण नगर्ने नितिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- गाउँपालिकाले आयोजना गर्ने कार्यक्रम तोकिएको समयमा शुरु गर्ने तथा गाउँपालिकाका पदाधिकारी सहभागी कार्यक्रममा पनि तोकिएकै समयमा उपस्थित हुने नितिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

➤ गाउँपालिकाको नाममा कायम बेरुजु रकम फर्छ्यौट तथा असुल उपरका लागी समिति बनाई बेरुजु रकम कम गर्नलाई बिशेष जोड दिइनेछ ।

➤ पालिकाका नोगरिकलाई स्वस्थ खाध्य बस्तु उपयोग गर्ने वातावरण श्रृजना गर्नलाई पालिका भित्रका बजारहरुको अनुगमन कडाईका साथ गरिनेछ ।

१९ जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी नीति

➤ कर्मचारीको कार्य सम्पादनमा आमूल परिवर्तन गर्न समिति गठन गरी सुशासन कायम गरिनेछ

➤ कर्मचारीको कार्यक्षमता वृद्धि गर्ने आवश्यकतामा आधारित तालिम प्रदान गर्ने, प्रविधि मैत्री बनाउने तथा असललाई पुरस्कार र खराब लाई दण्ड दिने नीति लिइनेछ ।

➤ गाउँपालिकामा आवश्यकता अनुसार कर्मचारीहरु पदपूर्ति गर्दै लगिनेछ ।

➤ अन्य स्थानिय तहका राम्रा अभ्यासहरुलाई यस गाउँपालिकामा भित्राउन जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाई अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था मिलाईनेछ ।

➤ जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने क्षमता बिकास कार्य योजना अनुसारका तालिमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

➤ जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने क्षमता बिकास कार्य योजना अनुसारका तालिमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

➤ बिभिन्न खाले सकरात्मक सोच सम्बन्धि तालिमहरुको व्यवस्था गरिनेछ ।

२० . खाद्य सुरक्षा तथा पोषण सम्बन्धी नीति

➤ पालिका भित्रका जनतालाई भोकमरी तथा प्रकोप बाट सृजना हुने भोकमरी तथा अनिकालबाट बचाउन खाद्य सुरक्षा कार्यविधि बनाई लागु गरिनेछ ।

➤ भोकमरी तथा अनिकालबाट बच्न खाद्य भण्डार केन्द्रको स्थापना गरिनेछ ।

➤ खाद्य सुरक्षा समिति गठन गरिनेछ ।

➤ प्रचुरमात्रामा खाध्यन उत्पादन हुने क्षेत्रहरुको पहिचान गरी उत्पादनमा बिशेष जोड दिइनेछ ।

➤ सुदूर सफा र बिषादी रहित खाद्यान्न उत्पादन तथा बिक्री बितरण गराउने तर्फ बिशेष जोड दिइनेछ ।

➤ पोषणयुक्त खानेकुरा उत्पादन तथा बिक्री बितरण गराउने तर्फ बिशेष जोड दिइनेछ ।

➤ गाउँपालिका भित्रका कुनै पनि बालबालिकाहरु कुपोषणको शिकार हुनु पर्ने छैन ।

➤ किशोरीहरुका लागी रक्तअल्पता कम गर्ने र कुपोषणबाट बच्न प्रत्येक वडा तथा प्रत्येक स्वास्थ्य चौकीहरुमा पोषण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

- बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिवै आगामी वर्ष भित्र कुपोषणमुक्त गाँउपालिका बनाउनका लागी गरिएको प्रतवद्धता बमोजिम काम गर्ने आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ।
- बिधालयस्तरमा पोषण शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- कोभिड १९ को प्रकोपका कारण कुपोषणमा परेका बालबालिकाहरूको पहिचान गरि बिशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- पोषण सेवालाई प्रभावकारी बनाउन स्थानिय खाद्य पदार्थलाई प्राथमिकता दिनको लागी जनचेतनामूलक कार्यक्रम आमा समूहमा सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
- यसै आ. व. भित्र गाँउपालिका भित्र थप पोषण केन्द्रहरूको स्थापना गरिनेछ।
- गाँउपालिकाका बडा तथा बिषयगत शाखाहरूले पनि अनिवार्यरूपमा पोषण लक्षित कार्यक्रमहरु समावेश गराइ कार्यक्रम बनाउनु पर्ने निति लिइनेछ।
- महिला तथा बाल बालिका लक्षित कार्यक्रम जस्तै "खाता छोरीको लगानी जिवन भरिको" बालपोषण अनुदान, मर्यादीत महिनावारी म सानै छु बढन्देउ बालबिवाह होइन पढन्देउ अभियान, खोप कार्यक्रम, बालमैत्रि स्थानिय शासन आदीमा समेत बहुक्षेत्रिय पोषण योजना लाई समावेश गर्दै लगिनेछ।

२१. श्रम तथा रोजगार सम्बन्धी नीति

- गाँउपालिका भित्रका सबै बेरोजगार व्यक्तिहरूको विवरण संकलन गरी व्यवस्थित रूपमा सुचिकृत गरिनेछ।
- रोजगार बैंकको स्थापना गरिनेछ।
- सूचिकृत बरोजगारहरूलाई सम्पुर्ण भौतिक पूर्वाधार निर्माणका आयोजनामा श्रमिकका रूपमा परिचालन गरिनेछ।
- कोभिड १९ का कारण रोजगारी गुमाएर बिदेश बाट घर फर्किएका तथा स्वदेश मै रोजगारी गुमाएका सबै नागरिकहरूलाई रोजगार सुनिश्चित गर्न बिशेष पहल गरिनेछ।
- सूचिकृत बेरोजगारहरूको ज्याला अनिवार्य रूपमा बैंक खाता मार्फत भुक्तानीको व्यवस्था मिलाइनेछ।
- बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई रोजगारं प्रदान गर्न निजीक्षेत्र, सरकारी र गैरसरकारी क्षेत्रसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ।
- गाँउपालिकाबाट ठेकका प्रक्रियामार्फत सञ्चालन हुने आयोजनाहरूमा पनि स्थानिय बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई काममा लगाउने व्यवस्था गरिनेछ।

३३।

- गाउँपालिकामा संचालित सम्पूर्ण योजनाहरुको ज्याला रकम बैंक खाता मार्फत भुक्तानी गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- गाउँपालिकाले प्रत्येक महिनाको दोश्रो शनिबार श्रमदान दिन घोषणा गरेको र सोही अनुसार श्रमदान कार्य प्रभावकारी रूपमा भै रहेको छ यसमा बढी भन्दा बढी जन सहभागिता बढाई थप प्रभावकारी तथा श्रम सामाग्री व्यवस्थापनका लागी बजेट व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिकामा रहेका अति गरिबहरुको बास्तविक छानविन गरि परिचय पत्र वितरण गरिनेछ,
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट सञ्चालित योजनाहरु थप प्रभावकारी बनाउन प्रत्येक वडाहरुले सामाग्री खरिदका लागी लागत साझेदारी योजनाको ३० प्रतिशत बजेट सम्बन्धित वडाहरुबाट व्यवस्था गराइनेछ ।
- यस गाउँपालिका भित्रका शहिद घाईते बेपत्ता परिवारलाई बेरोजगार को सुचिमा पहिलो प्राथमिकता दिई सुचिकृत गरिनेछ

२२. विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि निति

- गाउँपालिकामा संचालित आपतकालिन सञ्चालन केन्द्रलाई थप व्यवस्थित र सुविधा सम्पन्न बनाइने छ ।
- विपदबाट पिडित नागरिकलाई तत्काल राहत प्रदानका लागी सञ्चालनमा रहेको बिपद व्यवस्थापन कोष मा थप रकम बिनियोजन गरि व्यवस्थित तथा मर्यादित बनाउदै लगिनेछ ।
- यस गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा विपद उद्धार सामाग्री को व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- गत बिगत बर्षहरुमा क्षति ग्रस्त भै घर पुनः निर्माण हुन नसकेका नागरिकहरुको घर निर्माणमा आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- गत बिगत बर्षहरुमा बाढी पहिरोबाट क्षति ग्रस्त भौतिक संरचनाहरुको पुनः निर्माणमा जोड दिईनेछ ।
- गत बिगत बर्षहरुमा नदि कटान तथा बाढी पहिरोबाट क्षति भएको खेतियोग्य जमिनको संरक्षण तथा रोकथाममा जोड दिईनेछ ।
- विपदको सम्भावित जोखिमलाई कम गर्न तथा थप राहतका लागी बिपन्न नागरिकको घर बिमा कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाबाट निर्माण हुने ठुला तथा दिर्घकालिन योजनाहरुको योजना बिमा कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।

गोप्य राजीवनी नार्देपनीलिङ्ग
कार्यपालिकाको कार्यविवर

- विपदजन्य घटना न्युनिकरणका लागी बिभिन्न खाले जन चेतना मुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- विपदबाट बच्न तथा विपद भई हालेमा राहत तथा उद्धार कार्यकालागी धैरे भन्दा धैरे नागरिकलाई तालिम दिईनेछ ।
- यस गाउँपालिकाको वडा नं ७ र ८ मा विपदजन्य घटनाहरु धैरे घटि प्रत्येक बर्ष धैरे धनजनको क्षेति हुने भएकाले सो क्षेत्रलाई बिशेषक्षेत्र घोषणा गरि सोही अनुसारको कार्यक्रम गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिका भित्र मिति २०७९असोज १९ गते देखि २५ गते सम्म आएको बाढी पहिरोका कारणले लाछु ज्यूलो, ताहा ज्यूलो, राँका ज्यूलो, बाबिरा ज्यूलो, बाईराँका ज्यूलो लगायतका अन्य ज्यूलोका खेतहरु पुरिएको तथा कटान गरि लिएकोले सो को क्षेतिपूर्ति तथा राहतका लागी सम्बन्धित निकायमा माग गरिनेछ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु

यी नीति तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गर्दा विकासलाई समावेशी र सामाजिक न्यायमा आधारित बनाई सुशासन कायम गर्ने र समृद्ध गाउँपालिका र सुखी गाउँबासीको दिर्घकालिन उद्देश्य प्राप्त गर्ने अठोटलाई केन्द्रमा राखिएकोछ । जसबाट यस गाउँपालिकालाई सक्षम गाउँपालिकाको रूपमा विकास गर्ने मार्ग प्रशस्त हुनेछ भन्ने मेरो बिश्वास छ ।

३३

अन्त्यमा,

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमामा मार्गनिर्देशन गर्नुहुने तातोपानी गाउँपालिकाका सम्पूर्ण पदाधिकारीहरु र मातहतका कर्मचारीहरु, विभिन्न समयमा अग्रज व्यक्तिहरुले दिनु भएका सुझावहरुलाई पनि नीति तथा कार्यक्रम निर्माणका चरणमा स्मरण गरेको छु । निति तथा कार्यक्रम उलफलका क्रममा आआफ्नो तर्फबाट सुझाव दिनुहुने पदाधिकारीहरु-, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, निकायका कर्मचारीहरु, बुद्धिजिवी, विषयगत कार्यालयका कर्मचारीहरु, पत्रकार मित्रहरु, सुरक्षा नागरिक, बुद्धिजिवी, र यस गाउँपालिकामा रहनु भएका सबै आमा बुबा, दिदी बहिनी, दाजु भाइहरुलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

यस गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुराउने आम नागरीक, करदाता, सबै विकास साझेदार संस्थाहरुप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै वजेटको सफल कार्यन्वयनमा सबैको खुल्ला सहयोगको अपेक्षा गरेको छु ।

विभिन्न समस्या र चुनौतिहरुका बाबजुत बस्तुगत यथार्थ धरातलमा उभिएर ति समस्या र चुनौतीहरुको सामना गर्न हामी सबै प्रतिवद्ध र एकताबद्ध भयर, साथै तातोपानी गाउँपालिकाको उज्वल भविष्य निर्माणको लागि आशावादी छौ ।

धन्यवाद

नन्द प्रसाद चौलागाई
गाउँपालिका अध्यक्ष
तातोपानी गाउँपालिका, जुम्ला

